

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoCsp/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422201740
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4422201740.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej, v právnej veci žalobcu: 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 31 340 890, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária RELEVANS, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 47 232 471, proti žalovaným: 1/ K. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, XXX XX O., a 2/ dedičia po poručiťelke: I. G., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. X, XXX XX O., o zaplataenie sumy 2.397,03 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Csp/42/2022-58 zo dňa 23.06.2022 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením odmietol podanie žalobcu voči žalovanému 2/. V odôvodnení uviedol, že mu dňa 25.04.2022 bolo doručené podanie označené ako „návrh na vydanie platobného rozkazu“, ktorým sa žalobca domáhal zaplataenia 2.397,03 eura s príslušenstvom od žalovaných 1/, 2/, pričom žalovaného 2/ označil ako: „dedičia po poručiťelovi: G. I., nar. XX.XX.XXXX, posledné bydlisko A. X, XXX XX O.“. Následne súd uznesením č. k. 15Csp/42/2022-49 zo dňa 17.05.2022 žalobcu vyzval, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia svoje podanie doplnil o jednoznačné označenie žalovaného 2/ s tým, že v prípade fyzickej osoby je potrebné uviesť meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu alebo pobytu, dátum narodenia alebo iný identifikačný údaj (§ 133 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“). Súd žalobcu zároveň poučil, že opravené a doplnené podanie má predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá zo strán obdržala jeden rovnopis, v opačnom prípade súd podanie odmietne; to neplatí ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať (§ 129 ods. 3 CSP). Predmetné uznesenie bolo doručené dňa 23.05.2022.

2. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že dedičské konanie po poručiťelke I. G., nar. XX.XX.XXXX, vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 16D/657/2021 bolo skončené uznesením sp. zn. 16D/657/2021, Dnot 391/2021 zo dňa 22.04.2022, a právoplatnosť nadobudlo dňa 22.04.2022, t. j. ešte pred doručením žaloby žalobcu. V dôsledku toho žalobca už mohol v žalobe riadne označiť žalovaného 2/. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 07.06.2022 oznámil, že dedičské konanie po poručiťelke I. G. nebolo doposiaľ skončené a nebola preukázaná ani nemajetnosť poručiťelky. Na podanej žalobe zotrval a prezentoval názor, že do úvahy prichádza prerušenie konania do právoplatného skončenia dedičského konania podľa § 162 ods.1 CSP a potom s ohľadom na výsledok dedičského konania súd môže rozhodnúť o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami poručiťelky alebo konanie zastaviť; až po skončení dedičského konania mu bude známa identita prípadných dedičov po poručiťelke a nebude mu nič brániť, aby označil riadne žalovaného 2/. Žalobca však svoje podanie požadovaným spôsobom nedoplnil, a tak súd podanie žalobcu voči žalovanému 2/ podľa § 129 CSP odmietol.

Označenie žalovaného 2/ v žalobe nespĺňa náležitosti označenia fyzickej osoby v zmysle § 133 ods. 1 CSP. Bez odstránenia uvedeného nedostatku nie je možné so žalovaným 2/ tak, ako ho označil žalobca, v konaní pokračovať. V dôsledku toho, že žalovaného 2/ ako stranu sporu žalobca riadne neoznačil, súd postupoval podľa § 129 CSP a podanie v tejto časti odmietol.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol toto uznesenie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie súdu prvej inštancie. Uviedol, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil a nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tieto dôvody oprel o ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f), h), b) CSP. Poukázal na to, že dedičské konanie u žalovanej 2/ nie je zatiaľ skončené a nemohlo byť ani zistené, kto je dedičom po nej. Súd vo veci mohol konať v zmysle ustanovení § 460, § 461, § 462 a § 470 Občianskeho zákonníka. Žalobu v danom znení podal v súlade s ustanovením § 112 Občianskeho zákonníka s cieľom predísť premlčaniu jeho práva. Je potrebné akceptovať žalobu na budúceho dediča, ktorý je v súčasnosti neznámy, resp. na neznámych dedičov, nevedomosť o ktorých nie je zavinená žalobcom. Poukázal na rozhodovaciaj prax Najvyššieho súdu Českej republiky, napríklad na uznesenie sp. zn. 21Cdo 5145/2007 zo dňa 10.12.2008. Ak totiž okruh dedičov nebol objasnený, judikatúra súdov pripustila možnosť, že veriteľ môže podať žalobu proti neznámych dedičom poručiteľa, inak by sa vystavil aj premlčaniu svojho nároku. V tomto spore prichádza do úvahy prerušenie konania podľa § 162 ods. 1, 2 CSP. Zároveň žalobca poukázal aj na uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/230/2018, na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 143/2006, 4Cdo 219/2016 a uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5CoCsp/3/2021 zo dňa 24.02.2021. Žalobu na neznámych dedičov je potrebné akceptovať práve z toho dôvodu, že prihlásenie pohľadávky do dedičského konania po poručiteľovi nemožno považovať za uplatnenie práva na súde, ktoré má vplyv na uplynutie premlčacej doby dotknutého práva. Ak je žaloba podaná proti neznámych dedičom po jasne identifikovanom poručiteľovi, tak má síce vadu v označení žalovaného, ale túto je možné odstrániť; podmienkou je, aby súd vyčkal na právoplatné skončenie dedičského konania po poručiteľovi, lebo až z jeho výsledku bude zrejmé, či poručiteľ zanechal majetok, v akej hodnote, kto dedičstvo nadobudol a kto je dedičom poručiteľa zodpovedajúcim v zmysle hmotného práva aj za dlhy poručiteľa. Za tým účelom je žiaduce prerušenie konania až do skončenia dedičského konania. On si riadne prihlásil svoju pohľadávku do dedičského konania, avšak doposiaľ nedisponuje osvedčením o dedičstve. Preto nemohol reagovať na výzvu súdu označením dedičov alebo jej poručiťky.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

5. V ustanoveniach § 132 až § 136 CSP sú vymenované náležitosti žaloby tak, že žaloba musí obsahovať všeobecné náležitosti podania podľa § 127 ods. 1 CSP. Žalobca teda musí označiť súd, ktorému je žaloba určená, musí označiť osobu, ktorá žalobu podáva, označiť, ktorej veci sa žaloba týka a čo sa ňou sleduje, označenie strán (§ 132 ods. 1, § 133, § 134, § 135, § 136 CSP), ktorými sú žalobca a žalovaný, pričom na strane žalobcu alebo žalovaného môže vystupovať aj viac subjektov. Fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom. Tieto náležitosti označenia fyzickej osoby platia aj pre fyzické osoby nepodnikateľov, aj pre fyzické osoby podnikateľov. Iným identifikačným údajom tiež môže byť číslo občianskeho preukazu, cestovného dokladu, rodné meno a iné. Zmyslom tohto ďalšieho identifikátora je totiž jednoznačná identifikácia a zabránenie zameniteľnosti s inou osobou. Pri interpretácii ustanovenia § 133 ods. 1 CSP, napríklad pri uplatnení nárokov z porušenia mimozmluvných povinností, keď žalobca nemusí disponovať údajom o dátume narodenia a ani iným identifikačným údajom žalovaného, je potrebné postupovať tak, aby nedošlo síce prípustným, no formálnym postupom k odopretiu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu. V súdnej praxi ostáva problematické vyriešenie definície pojmu „iný identifikačný údaj“, t. j. akceptovanie ako náležitosti žaloby aj uvedenie takého identifikačného údaja, ktorý by si pre identifikáciu žalovaného, ktorý je fyzickou osobou, vyžiadal potrebu ďalšieho dokazovania. Súd môže odmietnuť žalobu podľa § 129 ods. 3 CSP z dôvodu nedoplnenia dátumu narodenia alebo iného identifikačného údaja ako obligatórnej náležitosti žaloby len vtedy, ak pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať. Žalobca musí v žalobe uviesť pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1, 2 CSP), ktoré musí byť zrozumiteľné a z ktorých je zrejmé, aké právo na

súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva si žalobca žalobou uplatňuje a na základe akých skutočností. Zároveň v žalobe opíše skutok (skutkový dej), na základe ktorého uplatňuje svoj nárok, a to v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu, t. j. musí vymedziť predmet konania po skutkovej stránke. Musí tiež označiť dôkazy na preukázanie rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1 CSP) a uviesť svoj žalobný návrh (§ 132 ods. 1 CSP), tzv. petit, ktorý musí byť jasný a zrozumiteľný, inak má podanie vadu spočívajúcu v nezrozumiteľnosti, čo zakladá postup súdu podľa § 129 CSP. Žaloba musí byť podpísaná [§ 127 ods. 1 písm. e) CSP] a musia byť k nej pripojené navrhované dôkazy (§ 132 ods. 3 CSP), ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

6. Z obsahu spisu v tejto veci vyplýva, že žalobca dňa 25.04.2022 podal na súd prvej inštancie podanie vo veci samej, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť mu sumu 2.397,03 eura s príslušenstvom a trovami konania. Žalovaného 2/ označil ako: Dedičia po poručiťke I. G., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. X/, XXX XX O.. Takéto označenie odôvodnil tým, že prebieha dedičské konanie po poručiťke a on nemá vedomosť o výsledku dedičského konania. Uviedol, že podanie tejto žaloby bolo nevyhnutné. Okruh dedičov sa zisťuje dedičskom konaním, ktoré môže trvať aj dlhú dobu a veriteľ sa môže dostať do zložitej situácie. Preto si uplatnil právo na súde v rámci premlčacej lehoty a na strane žalovaného 2/ musel uviesť dedičov po pôvodnej dlžníčke, ktorá zomrela.

7. Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol, že dedičské konanie po poručiťke I. G., nar. XX.XX.XXXX, vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn.: 16D/657/2021 bolo skončené uznesením sp. zn.: 16D/657/2021, Dnot 391/2021 zo dňa 22.04.2022 a toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.04.2022, t. j. ešte pred podaním žaloby. Žalobca teda v žalobe už mohol riadne označiť žalovaného 2/. Predtým súd prvej inštancie uznesením č. k. 15Csp/42/2022-49 zo dňa 17.05.2022 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní svoje podanie zo dňa 25.04.2022 doplnil o jednoznačné označenie žalovaného 2/ v zmysle § 133 ods. 1 CSP. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 07.06.2022 oznámil, že dedičské konanie po poručiťke I. G. nebolo doposiaľ skončené a nebola preukázaná ani nemajetnosť poručiťky. Na podanej žalobe zotrval a prezentoval názor, že do úvahy prichádza prerušenie konania do právoplatného skončenia dedičského konania podľa § 162 ods. 1 CSP a potom s ohľadom na výsledok dedičského konania súd môže rozhodnúť o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami poručiťky alebo konanie zastaviť; totiž až po skončení dedičského konania mu bude známa identita prípadných dedičov po poručiťke a nebude mu nič brániť, aby označil riadne žalovaného 2/. Žalobca teda svoje podanie požadovaným spôsobom nedoplnil a súd podanie žalobcu voči žalovanému 2/ podľa § 129 CSP odmietol.

8. Odvolací súd prejednávajúc odvolanie zistil, že z obsahu spisu v tejto veci nevyplýva, akým spôsobom súd zisťoval výsledok dedičského konania po nebohej poručiťke I. G.. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že v uznesení o výzve na odstránenie väd podania v bode 3.1 citoval, že dedičské konanie po poručiťke I. G., nar. XX.XX.XXXX, vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 16D/657/2021 bolo právoplatne skončené uznesením zo dňa 22.04.2022 sp. zn. 16D/657/2021, Dnot 391/202, a právoplatnosť nadobudlo dňa 22.04.2022, t. j. pred doručením žaloby na súd, a v dôsledku toho žalobca v čase podania žaloby mohol mať vedomosť o dedičovi, resp. dedičoch po poručiťke, a aj ho riadne označiť vo svojej žalobe. Odvolací súd však konštatoval, že súdny spis neobsahuje žiadny záznam o tom, že by si súd prvej inštancie vyžiadal spis v uvedenej dedičskej veci, nahliadol doň a o výsledku zistenia jeho obsahu urobil úradný záznam. Nie je teda zrejmé, akým zákonným spôsobom súd získal informáciu o dedičskom konaní a o jeho výsledku. Preto jeho konštatovanie v tomto smere týkajúce sa právoplatného skončenia dedičského konania nemohlo byť odvolacím súdom overené.

9. Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval, že uznesenie súdu prvej inštancie nie je preskúmateľné a nie je ani presvedčivé (§ 220 ods. 2 CSP), lebo nie je jasné, akým procesným postupom súd k uvedenému zisteniu dospel. V danom prípade súd prvej inštancie vyzval žalobcu na odstránenie väd podania a následne podanie odmietol s konštatovaním, že okruh dedičov po nebohej poručiťke ako dlžníčke žalobcu bol v dôsledku právoplatne skončeného dedičského konania známy už pred podaním žaloby; nijako však nerozvedol, na základe čoho túto informáciu získal a o čo sa toto jeho konštatovanie opiera. Keďže ani dedičský spis a ani úradný záznam súdu o jeho zistení v spise založený nie je, odvolací súd urobil záver, že dané odôvodnenie napadnutého uznesenia nemá oporu v konkrétne odôvodnenom postupe súdu a nie je teda ani preskúmateľné a presvedčivé. Preto odvolanie žalobcu považoval za opodstatnené v nadväznosti na odvolací dôvod opierajúci sa o ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b) CSP,

a z toho dôvodu uznesenie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V ďalšom konaní si súd prvej inštancie oficiálne vyžiada dedičský spis po neb. I. G. a výsledok zistenia, vrátane dáta úmrtia, spíše do úradného záznamu, ktorý bude v prejednávanej veci súčasťou súdneho spisu. Len na základe takéhoto postupu bude môcť súd jeho výsledok citovať vo svojom následnom rozhodnutí podľa toho, aká ďalšia procesná situácia nastane. Výsledok tohto odvolacieho konania neprejudikuje záver o opodstatnenosti žaloby, pretože odvolací súd vo veci takto rozhodol len v nadväznosti na nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).